

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

ΣΥΣΤΑΣΗ (ΕΕ) 2018/624 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 20ής Απριλίου 2018

για τη διασυννοριακή πρόσβαση των υποπρομηθευτών και των ΜΜΕ του τομέα της άμυνας στην αγορά

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 292,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Τον Δεκέμβριο του 2013 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έθεσε ως στόχο την επίτευξη μιας καλύτερα ολοκληρωμένης και πιο βιώσιμης, καινοτόμου και ανταγωνιστικής βιομηχανικής και τεχνολογικής βάσης στον τομέα της άμυνας (ΕΒΤΒΑ), η οποία χρειάζεται για να αναπτυχθούν και να διατηρηθούν οι αμυντικές δυνατότητες και να ενισχυθεί η στρατηγική αυτονομία της Ευρώπης, καθώς και η ικανότητά της να ενεργεί από κοινού με εταίρους. Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο υπογράμμισε τη σημασία της διασυννοριακής πρόσβασης στην αγορά για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), κάλεσε την Επιτροπή να διερευνήσει τις πιθανότητες για πρόσθετα μέτρα ώστε να ανοίξουν οι αλυσίδες εφοδιασμού στις ΜΜΕ όλων των κρατών, και τόνισε ότι οι ΜΜΕ είναι μείζον στοιχείο της αλυσίδας εφοδιασμού στον τομέα της άμυνας, ως πηγές καινοτομίας και βασικοί φορείς ανταγωνιστικότητας ⁽¹⁾.
- (2) Στο σχέδιο δράσης για την ευρωπαϊκή άμυνα (ΣΔΕΑ), της 30ής Νοεμβρίου 2016, ανακοινώθηκε ότι η Επιτροπή θα διατυπώσει συστάσεις για τη διευκόλυνση της διασυννοριακής πρόσβασης στην αγορά για τις ΜΜΕ και τις ενδιάμεσες εταιρείες του τομέα της άμυνας. Αυτό επιβεβαιώθηκε και στην ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Δημιουργία του Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας» ⁽²⁾, η οποία εκδόθηκε στις 7 Ιουνίου 2017.
- (3) Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι ανταγωνιστικές διασυννοριακές αλυσίδες εφοδιασμού αποτελούν καίριο στοιχείο μιας καλύτερα ολοκληρωμένης και πιο ανταγωνιστικής ΕΒΤΒΑ, και κρίνει ότι η ευρωπαϊκή αγορά αμυντικού εξοπλισμού θα πρέπει να παρέχει ευκαιρίες για τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις, ανεξάρτητα από το μέγεθος και τον τόπο εγκατάστασής τους.
- (4) Η παρούσα σύσταση καταρτίστηκε με τη συμβολή, αφενός, της συμβουλευτικής ομάδας της Επιτροπής για τη διασυννοριακή πρόσβαση των ΜΜΕ στις συμβάσεις του τομέα της άμυνας και της ασφάλειας, η οποία ολοκλήρωσε τις εργασίες της και δημοσίευσε την τελική της έκθεση τον Νοέμβριο του 2016 ⁽³⁾, και, αφετέρου, εμπειρογνομόνων των κρατών μελών. Εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο των πρωτοβουλιών και δραστηριοτήτων της Επιτροπής που αποσκοπούν στην ενίσχυση των ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας.
- (5) Κατά την εκπόνηση της παρούσας σύστασης ⁽⁴⁾ ελήφθη υπόψη το έργο του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Άμυνας (ΕΟΑ) ⁽⁵⁾ σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις στον τομέα της άμυνας, τις δεξιότητες, τη χρηματοδότηση και την ικανότητα των ΜΜΕ.
- (6) Καθώς οι παράγοντες του κλάδου, και ιδίως οι κύριοι εργολήπτες, διαδραματίζουν καίριο ρόλο στον τομέα της άμυνας, η Επιτροπή, παράλληλα με την εκπόνηση της παρούσας σύστασης, ξεκίνησε επίσης διάλογο με τα ενδιαφερόμενα μέρη του κλάδου, με σκοπό να προσδιοριστούν και να συμφωνηθούν οι πιθανές περαιτέρω ενέργειες με τις οποίες θα διαμορφωθούν οι συνθήκες για ανταγωνιστικές διασυννοριακές αλυσίδες εφοδιασμού στον τομέα της άμυνας.

⁽¹⁾ Η παρούσα σύσταση καλύπτει θέματα που συνδέονται άμεσα με τη διασυννοριακή συμμετοχή των ΜΜΕ και των ενδιάμεσων εταιρειών στις συμβάσεις αμυντικών προμηθειών, όμως δεν ασχολείται με τα ζητήματα που ενδέχεται να έχουν σημαντική αλλά έμμεση επιρροή σ' αυτά, και ιδίως με τις ενδοενοσιακές μεταφορές προϊόντων συνδεόμενων με τον τομέα της άμυνας, την τυποποίηση και την πιστοποίηση.

⁽²⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, Δημιουργία του Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας [COM(2017) 295 final].

⁽³⁾ <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/20354/>

⁽⁴⁾ Για μια επισκόπηση των δραστηριοτήτων του ΕΟΑ στον εν λόγω τομέα: <https://www.eda.europa.eu/procurement-biz/information/eda-market-industry-policies>; <https://www.eda.europa.eu/what-we-do/activities/activities-search/small-and-medium-sized-enterprises-smes>.

⁽⁵⁾ <https://www.eda.europa.eu/>

- (7) Η δράση των κρατών μελών θα μπορούσε να βελτιώσει σημαντικά τη διασυνοριακή πρόσβαση των ΜΜΕ και των ενδιάμεσων εταιρειών στην αγορά του αμυντικού κλάδου. Επομένως, η παρούσα σύσταση θα πρέπει να προσδιορίζει τις μορφές δράσης που θα μπορούσαν να επιλύσουν ορισμένα από τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ΜΜΕ και οι ενδιάμεσες εταιρείες ή να βοηθήσει στην ένταξη των μορφών αυτών δράσης στις αλυσίδες εφοδιασμού στον τομέα της άμυνας.
- (8) Η έγκαιρη ενημέρωση σχετικά με μελλοντικά εξοπλιστικά προγράμματα και σχέδια θα έδινε τη δυνατότητα στις ΜΜΕ και τις ενδιάμεσες εταιρείες να προβλέπουν καλύτερα τις εξελίξεις της αγοράς και την πιθανή συμμετοχή τους σε αμυντικά έργα και συμβάσεις.
- (9) Η δημοσιοποίηση των συμβάσεων αξίας μικρότερης από το κατώτατο όριο που προβλέπεται στα άρθρα 8 και 9 της οδηγίας 2009/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾ θα ενίσχυε τον ανταγωνισμό. Επίσης, θα ενθάρρυνε τη συμμετοχή των ΜΜΕ στον τομέα της άμυνας. Οι αναθέτουσες αρχές δεν θα πρέπει να περιορίζουν αυτού του είδους τη δημοσιοποίηση στο δικό τους κράτος μέλος.
- (10) Ο πολύπλοκος χαρακτήρας των πληροφοριών στα έγγραφα δημόσιων συμβάσεων που διατίθενται στους προσφέροντες ή τους δυνητικούς προσφέροντες από τις αναθέτουσες αρχές θα μπορούσε να αποτρέψει την είσοδο νέων, μικρότερων επιχειρήσεων στην αγορά των δημόσιων συμβάσεων. Συνεπώς, αυτές οι πληροφορίες πρέπει να είναι σχετικές με το αντικείμενο και καλά δομημένες.
- (11) Η κλίμακα των δημόσιων συμβάσεων στον τομέα της άμυνας και οι σχετικές απαιτήσεις για την καταλληλότητα των υποψηφίων να παρέχουν υπηρεσίες αποτελούν περαιτέρω εμπόδια για τις ΜΜΕ και τις ενδιάμεσες εταιρείες. Η σύναψη ξεχωριστών, μικρότερων συμβάσεων, κατανεμημένων σε παρτίδες στο πλαίσιο μίας ενιαίας διαδικασίας δημόσιας σύμβασης, θα μπορούσε να συμβάλει στην αντιμετώπιση του εν λόγω προβλήματος.
- (12) Τα μεγαλύτερα περιθώρια για την υποβολή προσφορών θα ωφελούσαν τις ΜΜΕ και τις ενδιάμεσες εταιρείες, παρέχοντάς τους περισσότερο χρόνο για να εντοπίσουν τις επιχειρηματικές ευκαιρίες και να οργανώσουν τη συμμετοχή τους.
- (13) Η δυνατότητα στήριξης στις ικανότητες άλλων οικονομικών φορέων, μεταξύ των οποίων οι υπεργολάβοι ή άλλοι συμμετέχοντες σε κοινοπραξίες ή ομίλους, διευκολύνει την πρόσβαση στην αγορά δημοσίων συμβάσεων, ιδίως όταν πρόκειται για ιδιαίτερα μεγάλες αγορές. Οι οικονομικοί παράγοντες που ενδιαφέρονται για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων πρέπει να γνωρίζουν τις εν λόγω ευκαιρίες εξαρχής.
- (14) Τα μακροσκελή και πολύπλοκα έγγραφα διαγωνισμών, καθώς και η ανάγκη να παρέχουν αποδεικτικά στοιχεία και πιστοποιητικά, αποτελούν πτυχές που θα μπορούσαν να αποτρέψουν τις εταιρείες, ιδίως τις ΜΜΕ και τις ενδιάμεσες εταιρείες, από την είσοδο στην αγορά δημοσίων συμβάσεων στον τομέα της άμυνας. Για να διευκολυνθεί η πρόσβαση σ' αυτή την αγορά, οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει, όταν αυτό είναι δυνατόν, να συμφωνήσουν να αξιολογούν τα ποιοτικά κριτήρια επιλογής στο στάδιο της υποβολής προσφορών αποκλειστικά βάσει των προκαταρκτικών αποδεικτικών στοιχείων που παρέχουν οι προσφέροντες. Η υποβολή των δικαιολογητικών εγγράφων και πιστοποιητικών, με τα οποία αποδεικνύεται ότι πληρούνται τα εν λόγω κριτήρια, θα πρέπει να απαιτείται μόνον πριν από την υπογραφή της σύμβασης. Τα προκαταρκτικά στοιχεία με τα οποία να αποδεικνύεται ότι πληρούνται τα ποιοτικά κριτήρια επιλογής θα μπορούσαν να έχουν τη μορφή τυποποιημένης υπεύθυνης δήλωσης, το λεγόμενο «Ευρωπαϊκό Ένιαίο Έγγραφο Προμήθειας» (ΕΕΕΠ)⁽²⁾.
- (15) Η περιφερειακή συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και η συγκρότηση επιχειρηματικών συνεργατικών σχηματισμών αποτελούν άλλες εκδοχές που θα μπορούσαν να βοηθήσουν τις μικρότερες επιχειρήσεις να ενισχύσουν τη θέση τους στην αγορά.
- (16) Η ικανότητα για καινοτομία είναι το κύριο πλεονέκτημα που θα μπορούσαν οι ΜΜΕ να προσδώσουν στην αμυντική βιομηχανία. Ως εκ τούτου, όλες οι πρωτοβουλίες που στηρίζουν την έρευνα και την τεχνολογία (E&T) θα πρέπει να λαμβάνουν ιδιαίτερα υπόψη τις ΜΜΕ, εξασφαλίζοντας την ουσιαστική συμμετοχή τους όσο το δυνατόν περισσότερο.
- (17) Η ανάπτυξη δεξιοτήτων τις οποίες χρειάζεται ιδιαίτερα η αμυντική βιομηχανία θα μπορούσε να δώσει τη δυνατότητα σε νέους επιχειρηματικούς παράγοντες να εισέλθουν στην ευρωπαϊκή αγορά του τομέα της άμυνας,

(1) Οδηγία 2009/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τον συντονισμό των διαδικασιών σύναψης ορισμένων συμβάσεων έργων, προμηθειών και παροχής υπηρεσιών που συνάπτονται από αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας καθώς και την τροποποίηση των οδηγιών 2004/17/ΕΚ και 2004/18/ΕΚ (ΕΕ L 216 της 20.8.2009, σ. 76).

(2) Ευρωπαϊκό Ένιαίο Έγγραφο Προμήθειας (ΕΕΕΠ), όπως ορίζεται με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2016/7 της Επιτροπής, της 5ης Ιανουαρίου 2016, για την καθιέρωση του τυποποιημένου εντύπου για το Ευρωπαϊκό Ένιαίο Έγγραφο Προμήθειας (ΕΕ L 3 της 6.1.2016, σ. 16) δυνάμει του άρθρου 59 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΥΣΤΑΣΗ:

1. ΟΡΟΛΟΓΙΑ

Για τους σκοπούς της παρούσας σύστασης, οι «ΜΜΕ» νοούνται όπως ορίζονται στη σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ⁽¹⁾, ενώ ως «ενδιάμεση εταιρεία» νοείται μια επιχείρηση μεγαλύτερη από ΜΜΕ, η οποία όμως δεν είναι ο κύριος εργολήπτης σε σύμβαση για την προμήθεια πολύπλοκων αμυντικών συστημάτων.

Σε ολόκληρο το κείμενο της παρούσας σύστασης, οι αναφορές σε «αναθέτουσες αρχές» πρέπει να νοείται ότι καλύπτουν τόσο τις αναθέτουσες αρχές, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁾ όσο και τους αναθέτοντες φορείς, όπως ορίζονται στο άρθρο 4 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽³⁾. Οι συστάσεις που απευθύνονται στις αναθέτουσες αρχές ή τους αναθέτοντες φορείς αφορούν τη σύναψη συμβάσεων στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας, σύμφωνα με το άρθρο 2 της οδηγίας 2009/81/ΕΚ.

2. ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

2.1. Μακροπρόθεσμα σχέδια και προτεραιότητες

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν, όταν αυτό είναι δυνατόν και αρμόζει, έγκαιρες πληροφορίες σχετικά με τα μελλοντικά μακροπρόθεσμα σχέδιά τους όσον αφορά τον εξοπλισμό [ικανότητα καθώς και απαιτήσεις και προτεραιότητες σε θέματα έρευνας και τεχνολογίας (E&T)]. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί: με τη δημοσίευση εγγράφων σχεδιασμού· με τη διοργάνωση στοχευμένων εκδηλώσεων, ανοικτών σε επιχειρήσεις (κύριους εργολήπτες, ΜΜΕ και ενδιάμεσες εταιρείες) από διάφορα κράτη μέλη· και με την παροχή πληροφοριών —με διαφάνεια και χωρίς διακρίσεις— στην αμυντική βιομηχανία, συμπεριλαμβανομένου του Συνδέσμου Αεροδιαστημικής και Αμυντικής Βιομηχανίας της Ευρώπης (ASD), των συνδέσμων των εθνικών αμυντικών βιομηχανιών (ΣΕΑΒ) και άλλων επιχειρηματικών οργανώσεων του τομέα της άμυνας και της ασφάλειας (π.χ. τους συνεργατικούς σχηματισμούς), έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ότι οι σχετικές πληροφορίες διαδίδονται σε ολόκληρη την Ένωση. Θα πρέπει να δίνεται προσοχή ώστε να εξασφαλίζεται ότι αυτές οι ενέργειες δεν προκαλούν στρέβλωση του ανταγωνισμού ή παραβίαση των αρχών της αποφυγής των διακρίσεων και της διαφάνειας.

2.2. Εθελούσια μέτρα δημοσιοποίησης και διαφάνειας

Πριν από την έναρξη της διαδικασίας, οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει να χρησιμοποιούν, στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, διαφημιστικά μέσα όπως τις προκαταρκτικές προκηρύξεις,⁽⁴⁾ και να διοργανώνουν στοχευμένες εκδηλώσεις σχετικά με τις προβλεπόμενες εκ των προτέρων προμήθειες και με συγκεκριμένα έργα. Αυτές οι εκδηλώσεις θα πρέπει να απευθύνονται σε επιχειρήσεις (κύριους εργολήπτες, ΜΜΕ και ενδιάμεσες εταιρείες) από διάφορα κράτη μέλη. Οι σχετικές πληροφορίες θα μπορούσαν να διαδίδονται σε όλη την αμυντική βιομηχανία, μεταξύ άλλων και στον ASD, στους ΣΕΑΒ και σε άλλες επιχειρηματικές οργανώσεις του τομέα της άμυνας και της ασφάλειας (π.χ. τους συνεργατικούς σχηματισμούς). Κατά τη χρήση των εργαλείων αυτών, οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει να φροντίσουν να συμμορφώνονται με τις αρχές της διαφάνειας και της αποφυγής των διακρίσεων, και να διασαφηνίζουν τον προσωρινό χαρακτήρα των σχεδίων συμβάσεων που διακυβεύονται.

Οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει να επιδιώκουν την ευρύτερη δυνατή δημοσιοποίηση των ευκαιριών για συμμετοχή σε διαγωνισμούς δημόσιων συμβάσεων, υπερβαίνοντας τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις. Αυτό συνεπάγεται, για παράδειγμα, την ευρύτερη δυνατή δημοσιοποίηση των πληροφοριών που περιέχονται στην προκήρυξη του διαγωνισμού, μόλις αυτή σταλεί για δημοσίευση στο Συμπλήρωμα της Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης [Tender Electronic Daily - καθημερινό ηλεκτρονικό δελτίο υποβολής προσφορών (TED)], και την καθιέρωση μηχανισμού ώστε οι οικονομικοί παράγοντες που ενδιαφέρονται για μελλοντικούς διαγωνισμούς να μπορούν να εγγραφούν ως αποδέκτες των ηλεκτρονικών ειδοποιήσεων σχετικά με τις δημοσιευμένες προκηρύξεις.

Οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει, όταν είναι δυνατόν, να δημοσιοποιούν τις ευκαιρίες συμμετοχής σε διαγωνισμούς για συμβάσεις χαμηλότερες του ορίου που καθορίζεται με τα άρθρα 8 και 9 της οδηγίας 2009/81/ΕΚ⁽⁵⁾ μέσω εθελούσιων δημοσιεύσεων σε σχετικές δικτυακές πύλες και ιστοσελίδες (όχι απαραίτητα στο TED) και να απευθύνουν αιτήματα πληροφόρησης ή αιτήματα προσφοράς τιμής σε δυνητικά ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις σε ολόκληρη την Ένωση. Θα πρέπει να

⁽¹⁾ Βλέπε: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=L:2003:124:0036:0041:el:PDF>

⁽²⁾ Οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 65).

⁽³⁾ Οδηγία 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων φορέων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών και την κατάργηση της οδηγίας 2004/17/ΕΚ (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 243).

⁽⁴⁾ Άρθρο 30 παράγραφος 1 της οδηγίας 2009/81/ΕΚ.

⁽⁵⁾ Η εκτιμώμενη αξία των συμβάσεων και των συμφωνιών-πλαίσιο υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 9. Τα κατώτατα όρια που αναφέρονται στο άρθρο 8 επικαιροποιούνται ανά εξαμήνο· γενικές πληροφορίες σχετικά με τα τρέχοντα κατώτατα όρια των συμβάσεων παρατίθενται στην ιστοσελίδα: https://ec.europa.eu/growth/single-market/public-procurement/rules-implementation/thresholds_el

δίνεται προσοχή ώστε να εξασφαλίζεται ότι αυτές οι ενέργειες δεν προκαλούν στρέβλωση του ανταγωνισμού ή παραβίαση των αρχών της αποφυγής των διακρίσεων και της διαφάνειας. Επίσης, οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει να εφαρμόζουν απλουστευμένες ανταγωνιστικές διαδικασίες για συμβάσεις χαμηλής αξίας, ακόμα και αν αυτό δεν απαιτείται τυπικά από τους εθνικούς κανόνες.

2.3. Ποιότητα των πληροφοριών

Οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει να παρέχουν περιεκτικές, ακριβείς και σύντομες πληροφορίες στην αγορά (π.χ. περιγραφή της εκάστοτε σύμβασης στις προκηρύξεις διαγωνισμών που δημοσιεύονται στο TED). Αυτό δίνει τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις να ελέγχουν και να εντοπίζουν τις ευκαιρίες, καθώς και να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις για το αν έχουν συμφέρον να υποβάλουν προσφορά.

Όταν είναι δυνατόν, οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει να παρέχουν μια ανεπίσημη μετάφραση αυτών των πληροφοριών στην αγγλική γλώσσα ή σε μια από τις άλλες γλώσσες που χρησιμοποιούνται συνήθως στο εμπόριο του τομέα της άμυνας, είτε μέσω του ιστοτόπου της αναθέτουσας αρχής είτε μέσω δημοσίευσης στο TED.

2.4. Υποδιαίρεση σε παρτίδες

Οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει να εξετάζουν το ενδεχόμενο υποδιαίρεσης των συμβάσεων σε παρτίδες. Μπορούν επίσης να εξετάσουν το ενδεχόμενο οι προσφορές να υποβάλλονται σε χωριστές παρτίδες, ενώ παράλληλα θα απαιτείται από τις εταιρείες που υποβάλλουν τις επιτυχημένες προσφορές για τις εν λόγω παρτίδες να συνεργαστούν με τον οικονομικό παράγοντα στον οποίο ανατέθηκε η σύμβαση για τον συντονισμό του συνολικού έργου (γενικός ανάδοχος).

2.5. Προετοιμασία και διεξαγωγή των διαδικασιών

Το άρθρο 33 της οδηγίας 2009/81/EK υποχρεώνει τις αναθέτουσες αρχές, κατά τον καθορισμό των προθεσμιών για την παραλαβή των αιτήσεων συμμετοχής και των προσφορών, να λαμβάνουν ιδιαίτερα υπόψη την πολυπλοκότητα της σύμβασης και τον χρόνο που απαιτείται για την κατάρτιση των προσφορών, με την επιφύλαξη των ελάχιστων προθεσμιών που καθορίζονται στο εν λόγω άρθρο. Οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει, όταν είναι δυνατόν, να επιτρέπουν μεγαλύτερες προθεσμίες από εκείνες που απαιτούνται από τους κανόνες του εν λόγω άρθρου για την υποβολή προσφορών. Αυτή η παρατεταμένη προθεσμία θα δώσει στη βιομηχανία, ιδίως στις ΜΜΕ, περισσότερο χρόνο για να αποφασίσουν αν θα υποβάλουν προσφορά, να προετοιμάσουν και να υποβάλουν την προσφορά τους, καθώς και για να προβούν στις απαραίτητες ρυθμίσεις για τη συγκρότηση κοινοπραξιών ή την οργάνωση υπεργολαβίας.

Η ηλεκτρονική διαδικασία διαγωνισμών, ιδίως η υποβολή προσφορών με ηλεκτρονικά μέσα, βοηθά τον εξορθολογισμό των διαδικασιών και μειώνει τη γραφειοκρατία και το διοικητικό κόστος. Με αυτόν τον τρόπο μειώνονται τα εμπόδια πρόσβασης στην αγορά (έξοδα υποβολής προσφορών), ιδίως για μικρότερες επιχειρήσεις με περιορισμένους διοικητικούς πόρους. Οι αναθέτουσες αρχές, όταν είναι δυνατόν, λαμβανομένου υπόψη του αντικειμένου της σύμβασης και, ιδίως, της ανάγκης να προστατευθούν οι απόρρητες πληροφορίες, θα πρέπει να χρησιμοποιούν τη διαδικασία ηλεκτρονικών διαγωνισμών για δημόσιες συμβάσεις.

Στην προκήρυξη του εκάστοτε διαγωνισμού, οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει συστηματικά να εφιστούν την προσοχή των δυνητικών υποψηφίων στη δυνατότητα χρήσης των ικανοτήτων άλλων φορέων, μεταξύ των οποίων οι υπεργολάβοι ⁽¹⁾ ή τα μέλη της ίδιας κοινοπραξίας ή του ομίλου ⁽²⁾, να πληρούν τα κριτήρια καταλληλότητας, σύμφωνα με το άρθρο 41 παράγραφοι 2 και 3 και το άρθρο 42 παράγραφοι 2 και 3 της οδηγίας 2009/81/EK.

Οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει να επιδιώκουν τη μείωση του διοικητικού φόρτου που προκύπτει από τη διαδικασία διαγωνισμού για δημόσιες συμβάσεις. Για παράδειγμα, θα πρέπει, στο μέτρο του δυνατού, να αποφεύγουν τη διεξαγωγή πολυάριθμων διαπραγματευτικών συνεδριάσεων και να απαιτούν μόνον τις πληροφορίες ή τα έγγραφα που είναι απαραίτητα για τη συγκεκριμένη διαδικασία.

2.6. Ποιοτική επιλογή

Τα κριτήρια επιλογής που χρησιμοποιούν οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει να αναλογικά και να αποφεύγονται οι απαιτήσεις που δεν είναι απολύτως αναγκαίες. Όσον αφορά την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει να εφαρμόζουν τα κριτήρια επιλογής που θα τους επιτρέπουν να διαπιστώσουν ότι ο υποβάλλων προσφορά διαθέτει την ικανότητα που απαιτείται για τη συγκεκριμένη σύμβαση, και όχι να αξιολογήσουν τη γενικότερη ικανότητά τους. Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, ο ελάχιστος ετήσιος κύκλος εργασιών που απαιτείται δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το διπλάσιο της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης.

⁽¹⁾ Βλέπε άρθρο 1 σημείο 22 και άρθρο 21 της οδηγίας 2009/81/EK.

⁽²⁾ Βλέπε άρθρο 1 σημείο 13 και άρθρο 5 παράγραφος 2 της οδηγίας 2009/81/EK.

Οι απαιτήσεις σχετικά με την ασφάλεια εφοδιασμού και την ασφάλεια των πληροφοριών, όταν χρησιμοποιούνται ως λόγοι μη υποχρεωτικού αποκλεισμού, κριτήρια επιλογής ή προϋποθέσεις εκτέλεσης μιας σύμβασης, θα πρέπει επίσης να διατηρούνται σε επίπεδα αναλογικότητας και να συνάδουν με τις ανάγκες της εκάστοτε σύμβασης. Ειδικότερα, όταν εφαρμόζονται τέτοιου είδους απαιτήσεις, πρέπει να περιορίζονται σε ό,τι είναι αναγκαίο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου στόχου και να διασφαλίζεται ότι δεν περιορίζουν αδικαιολόγητα τον ανταγωνισμό. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι —στις περιπτώσεις που απαιτείται διαπίστευση ασφαλείας και οι αναθέτουσες αρχές εξετάζουν υποψηφίους με διαπίστευση ασφαλείας που έχει εκδοθεί από άλλο κράτος μέλος— λαμβάνονται τα κατάλληλα και έγκαιρα μέτρα για να εκτιμηθεί, σύμφωνα με το άρθρο 22 της οδηγίας 2009/81/EK, κατά πόσον η εν λόγω διαπίστευση ασφαλείας είναι ισοδύναμη με εκείνη που εκδίδεται σύμφωνα με το εθνικό δικαίωμα της αναθέτουσας αρχής⁽¹⁾. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να καταβάλουν προσπάθειες για να εξασφαλίσουν ότι οι επιχειρήσεις τους στον τομέα της άμυνας μπορούν να εκπληρώσουν τις απαιτήσεις άλλων κρατών μελών σχετικά με την ασφάλεια εφοδιασμού και την ασφάλεια των πληροφοριών κατά τρόπο αξιόπιστο.

Το άρθρο 38 της οδηγίας 2009/81/EK απαιτεί να επαληθεύεται η καταλληλότητα των υποψηφίων, με βάση τα κριτήρια και τα αποδεικτικά στοιχεία που καθορίζονται από την αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με την οδηγία. Μεταξύ των αποδεικτικών στοιχείων ενδέχεται να περιλαμβάνονται πιστοποιητικά. Ωστόσο, οι αναθέτουσες αρχές δεν είναι υποχρεωμένες να απαιτούν πιστοποιητικά και άλλες μορφές αποδεικτικών εγγράφων, τα οποία θα πρέπει να υποβάλλονται ταυτόχρονα με την υποβολή των προσφορών. Για να διευκολυνθεί η συμμετοχή στους διαγωνισμούς, οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει να εξετάσουν το ενδεχόμενο να αποδέχονται —ως προκαταρκτικά αποδεικτικά στοιχεία κατά την υποβολή των προσφορών— υπεύθυνες δηλώσεις σχετικά με:

- την προσωπική κατάσταση του προσφέροντος (άρθρο 39 της οδηγίας 2009/81/EK).
- την καταλληλότητα του υποψηφίου για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας (άρθρο 40 της οδηγίας 2009/81/EK).
- την εκπλήρωση, από μέρους του προσφέροντος, των κριτηρίων σχετικά με την οικονομική και χρηματοπιστωτική επάρκεια, καθώς και με τις τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες (άρθρα 41–44 της οδηγίας 2009/81/EK).

Η υποβολή των σχετικών αποδεικτικών στοιχείων και πιστοποιητικών θα πρέπει να απαιτείται μόνον στο στάδιο της ανάθεσης, δηλαδή πριν από την υπογραφή της σύμβασης, αλλά ύστερα από την αξιολόγηση και την επιλογή του αναδόχου. Σ' αυτό το πλαίσιο, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάσουν το ενδεχόμενο να επιτρέπουν στους οικονομικούς παράγοντες να υποβάλλουν ή να επαναχρησιμοποιούν μια υπεύθυνη δήλωση, μέσω της τυποποιημένης υπεύθυνης δήλωσης (ΕΕΕΠ, γνωστή από τη γενική νομοθεσία περί δημοσίων συμβάσεων, άρθρο 59 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ), συμπληρώνοντάς την, όταν χρειάζεται, με πληροφορίες που δεν καλύπτονται από την ΕΕΕΠ.

Τίποτα δεν εμποδίζει τις αναθέτουσες αρχές να ζητούν περαιτέρω πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων ορισμένων ή όλων των δικαιολογητικών, εάν έχουν αμφιβολίες οποτεδήποτε στη διάρκεια της διαδικασίας, ώστε να εξασφαλίζουν την ορθή διεξαγωγή της. Αυτό μπορεί να είναι ιδιαίτερα αναγκαίο εάν μια αναθέτουσα αρχή αποφασίσει να περιορίσει τον αριθμό των υποψηφίων που θα προσκληθούν να υποβάλουν προσφορές ή να συμμετάσχουν σε διάλογο (άρθρο 38 παράγραφος 3 της οδηγίας 2009/81/EK). Οι αναθέτουσες αρχές, όταν ζητούν πληροφορίες ή δικαιολογητικά, θα πρέπει πάντοτε να διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με την αρχή της αποφυγής των διακρίσεων.

Οι αναθέτουσες αρχές δεν θα πρέπει να απαιτούν από τους υποψηφίους να υποβάλλουν έγγραφα τα οποία αυτές ήδη κατέχουν ή μπορούν εύκολα να αποκτήσουν με άμεση πρόσβαση σε μια εθνική, δωρεάν βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος.

Όταν είναι δυνατόν, οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει να επιλέγουν να παραχωρούν πρόσθετο χρόνο στους υποψηφίους που δεν διαθέτουν ακόμη διαπίστευση ασφαλείας (εφόσον αυτή απαιτείται) για την απόκτησή της (άρθρο 42 παράγραφος 1 στοιχείο ι) τρίτο εδάφιο της οδηγίας 2009/81/EK). Κατά γενικό κανόνα, οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει πάντα να χρησιμοποιούν τη δυνατότητα να ζητούν από τους οικονομικούς παράγοντες να παρέχουν τα υπολειπόμενα έγγραφα και πιστοποιητικά που σχετίζονται με τα κριτήρια αποκλεισμού και επιλογής, ή να διασαφηνίζουν αυτά τα έγγραφα και πιστοποιητικά όταν είναι ασαφή (άρθρο 45 της οδηγίας 2009/81/EK).

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διευκολύνουν τη διασυνοριακή χρήση εγγράφων και πιστοποιητικών. Ειδικότερα, θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες σχετικά με τα πιστοποιητικά και τις λοιπές μορφές αποδεικτικών στοιχείων για την υποβολή προσφορών σύμφωνα με την οδηγία 2009/81/EK εισάγονται στο e-Certis⁽²⁾ και επικαιροποιούνται τακτικά. Όταν διεξάγουν διαγωνισμούς στο πλαίσιο της οδηγίας 2009/81/EK, οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει να χρησιμοποιούν το επιγραμμικό αποθετήριο εγγράφων e-Certis.

⁽¹⁾ Το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 22 της οδηγίας 2009/81/EK ορίζει ότι «Τα κράτη μέλη αναγνωρίζουν τις διαπιστευμένες ασφαλείας που θεωρούν ισότιμες με εκείνες που εκδίδουν σύμφωνα με τη δική τους νομοθεσία, με την επιφύλαξη της δυνατότητας να διενεργήσουν και λάβουν υπόψη περαιτέρω έρευνες με δική τους πρωτοβουλία, εάν θεωρηθεί αναγκαίο.» Βλέπε επίσης την παράγραφο 12 του καθοδηγητικού σημειώματος για την ασφάλεια των πληροφοριών: <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/15411/attachments/1/translations/en/renditions/native>.

⁽²⁾ Βλέπε: <https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/ecertis>.

2.7. Κατάρτιση στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων και ανάπτυξη ικανοτήτων

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να οργανώνουν προγράμματα κατάρτισης για τους υπαλλήλους που είναι αρμόδιοι για δημόσιες συμβάσεις, να παρέχουν ευκαιρίες για ανταλλαγή εμπειριών, καθώς και υλικό καθοδήγησης. Θα πρέπει να παρέχουν ειδική κατάρτιση στην οποία να τονίζονται τα ειδικά χαρακτηριστικά των ΜΜΕ και οι εγγενείς λειτουργικοί περιορισμοί τους (χρηματοοικονομικές ροές, ανθρώπινοι πόροι, διαχείριση των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας κ.λπ.).

Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να οργανώνουν επιμορφωτικά σεμινάρια και να καταρτίζουν πληροφοριακό υλικό για τους προμηθευτές, τους παρόχους υπηρεσιών και τους εργολήπτες. Αυτό το υλικό θα πρέπει να είναι γενικά προσβάσιμο (ή τουλάχιστον να είναι διαθέσιμο σε όλες τις επιχειρήσεις που ενδιαφέρονται για δημόσιες συμβάσεις στον τομέα της άμυνας). Αυτό θα ήταν ιδιαίτερα επωφελές για τις ΜΜΕ και τις ενδιάμεσες εταιρείες.

3. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

3.1. Χρηματοδότηση

Οι τοπικές και περιφερειακές διαχειριστικές αρχές των κρατών μελών θα πρέπει να στηρίζουν τις ΜΜΕ και τις ενδιάμεσες εταιρείες που δραστηριοποιούνται —που θα μπορούσαν να δραστηριοποιηθούν— στις αλυσίδες εφοδιασμού του τομέα της άμυνας. Τα κράτη μέλη μπορούν να βελτιώσουν την ενημέρωση των διαχειριστικών αρχών και των δυνητικών δικαιούχων (όπως οι ΜΜΕ, οι ενδιάμεσες εταιρείες, τα ερευνητικά ιδρύματα ή τα πανεπιστήμια) σχετικά με τη χρήση των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων στον τομέα της άμυνας. Παροτρύνονται να χρησιμοποιήσουν τη σχετική καθοδήγηση που βρίσκεται στο στάδιο της εκπόνησης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ⁽¹⁾.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάσουν το ενδεχόμενο να ανοίξουν τα υπάρχοντα εθνικά χρηματοδοτικά τους μέσα στις ΜΜΕ και τις ενδιάμεσες εταιρείες του τομέα της άμυνας, εάν αυτό δεν συμβαίνει ήδη.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λάβουν υπόψη και άλλα είδη πιθανής στήριξης των ΜΜΕ, δηλαδή στοχευμένες κρατικές εγγυήσεις για τις ΜΜΕ και τις ενδιάμεσες εταιρείες, οι οποίες συμμετέχουν σε κοινά διασυνοριακά ευρωπαϊκά αμυντικά έργα καινοτόμου χαρακτήρα. Τέτοιου είδους εγγυήσεις θα μπορούσαν να καλύπτουν, εν μέρει ή πλήρως, τον επιχειρηματικό κίνδυνο των μικρότερων εταιρειών που συμμετέχουν σε παρόμοια εγχειρήματα ή των τραπεζών που χρηματοδοτούν τέτοια έργα ⁽²⁾.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενημερώνουν και να συμβουλεύουν τις ΜΜΕ σχετικά με τις χρηματοδοτικές ευκαιρίες σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, μέσα από φόρουμ, πλατφόρμες και άλλα εργαλεία του τομέα της άμυνας ή άλλων οικονομικών τομέων.

Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να προτείνουν έξυπνα επενδυτικά σχέδια για τις μελλοντικές απαιτήσεις δοκιμής και αξιολόγησης (Δ&Α). Με αυτόν τον τρόπο θα ανοίξουν οι εγκαταστάσεις Δ&Α και στις ΜΜΕ και τις ενδιάμεσες εταιρείες, έτσι ώστε να διευκολυνθούν κατά την πιστοποίηση των προϊόντων τους και να ωφεληθούν από τη συμμετοχή τους στις προσπάθειες ευρωπαϊκής έγκρισης και πιστοποίησης στον τομέα της άμυνας.

3.2. Βάσεις δεδομένων

Τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να προβούν στη χαρτογράφηση ή την επανεξέταση της εθνικής αμυντικής βιομηχανικής τους βάσης και να υποστηρίξουν τη διάδοση πληροφοριών σχετικά με την ικανότητα της βιομηχανίας τους. Αυτό θα μπορούσε να επιτευχθεί π.χ. με τη δημιουργία νέων βάσεων δεδομένων ή με τον εμπλουτισμό υπαρχουσών, μέσα από φορείς όπως οι σύνδεσμοι των εθνικών αμυντικών βιομηχανιών (ΣΕΑΒ).

Τα κράτη μέλη παροτρύνονται να στηρίξουν τη βελτίωση των υπαρχουσών βάσεων δεδομένων και των σχεδίων όσον αφορά τις εταιρείες του τομέα της άμυνας, τις ικανότητές τους και τα διαθέσιμα προγράμματα και τις ευκαιρίες χρηματοδότησης. Για τον σκοπό αυτόν, θα πρέπει, ειδικότερα, να συνδεθούν οι υπάρχουσες εθνικές βάσεις δεδομένων, οι κατάλογοι των ΣΕΑΒ και άλλες υπάρχουσες συναφείς πηγές (π.χ. κατάλογοι μελών των συνεργατικών σχηματισμών του τομέα της άμυνας). Αυτά τα εργαλεία θα μπορούσαν επίσης να περιλαμβάνουν πληροφορίες για τις τεχνολογικές ικανότητες των εταιρειών. Σε επόμενο στάδιο, αυτές οι βάσεις δεδομένων θα μπορούσαν να δίνουν τη δυνατότητα στις ΜΜΕ και τις ενδιάμεσες εταιρείες να συνδέουν την περιγραφή τους με τις πληροφορίες των κρατών μελών σχετικά με μελλοντικά προγράμματα ή με δημοσιευμένες προκηρύξεις διαγωνισμών. Μ' αυτόν τον τρόπο, οι κύριοι εργολήπτες θα μπορούσαν αμέσως να συσχετίσουν την περιγραφή μιας ΜΜΕ με ένα συγκεκριμένο είδος σχεδίου ή με επιχειρηματική ευκαιρία.

⁽¹⁾ Π.χ. το φυλλάδιο που δημοσίευσε η Επιτροπή το 2017 με τίτλο «Τεχνολογία διπλής χρήσης στην ΕΕ». Βλέπε: http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=9255

⁽²⁾ Τα κράτη μέλη που καθιερώνουν συστήματα εγγυήσεων θα πρέπει να βεβαιώνονται ότι αυτά δεν συνιστούν κρατικές ενισχύσεις [στο θέμα αυτό βλέπε την ανακοίνωση της Επιτροπής για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις με τη μορφή εγγυήσεων: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52008XC0620%2802%29&from=EL>] ή να κοινοποιούν το εν λόγω μέτρο στην Επιτροπή.

3.3. Συνεργατικοί σχηματισμοί

Τα κράτη μέλη θα πρέπει στηρίζουν την ανάπτυξη παγκοσμίου επιπέδου ανταγωνιστικών περιφερειακών συνεργατικών σχηματισμών αριστείας στον τομέα της άμυνας, και να ενθαρρύνουν τη συνεργασία τους μεταξύ περιφερειών και κρατών μελών. Θα πρέπει επίσης να ενθαρρύνονται και άλλες ειδικές μορφές συνεργασίας στα συνεργατικά σχήματα, μέσα από την ενίσχυση της ενεργού συμμετοχής των τεχνολογικών κέντρων και των επιστημονικών πάρκων, των «ζωντανών εργαστηρίων», των παρόχων χρηματοδότησης ή των συσπειρώσεων φορέων γύρω από συγκεκριμένα σχέδια, έτσι ώστε να τονώνεται η διατομεακή τεχνολογική συνεργασία και να ενισχύονται οι ευκαιρίες ανάπτυξης των ΜΜΕ του τομέα της άμυνας.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προτρέπουν τους εγχώριους συνεργατικούς σχηματισμούς να συμμετάσχουν σε ευρωπαϊκές στρατηγικές συμπράξεις συνεργατικών σχηματισμών ⁽¹⁾, οι οποίες στηρίζονται από το πρόγραμμα της ΕΕ για την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (COSME). Οι συμπράξεις αυτές έχουν διττό σκοπό: αφενός, να δώσουν στις επιχειρήσεις τη δυνατότητα πρόσβασης σε αγορές εκτός της ΕΕ, και, αφετέρου, να τονώσουν τις επενδύσεις έξυπνης εξειδίκευσης εντός της Ένωσης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να παρωθούν τους συνεργατικούς σχηματισμούς να συμμετέχουν σε συνεργασίες εντός της Ένωσης στο πλαίσιο των σχετικών προσκλήσεων υποβολής προτάσεων του προγράμματος «Ορίζων 2020» ⁽²⁾.

Τα κράτη μέλη παροτρύνονται να στοχεύουν τον τομέα της άμυνας όταν χαράσσουν και εφαρμόζουν πολιτικές και μέτρα υπέρ των (περιφερειακών) συνεργατικών σχηματισμών. Για τον σκοπό αυτόν, μπορούν να χρησιμοποιούν τα υπάρχοντα εργαλεία και δίκτυα σε ενωσιακό επίπεδο, όπως το ευρωπαϊκό δίκτυο περιφερειών που συνδέονται με τον τομέα της άμυνας ⁽³⁾. Θα πρέπει επίσης να προωθήσουν ευρέως την ευρωπαϊκή πλατφόρμα συνεργασίας των συνεργατικών σχηματισμών (ECCP) ⁽⁴⁾ ως εργαλείο διασύνδεσης των συνεργατικών σχηματισμών τους με περισσότερες από 500 οργανώσεις συνεργατικών σχηματισμών, δίνοντας έτσι το έναυσμα για συνεργασία εντός και εκτός Ευρώπης, προς όφελος των ΜΜΕ που απαρτίζουν τα εν λόγω συνεργατικά σχήματα.

3.4. Καινοτομία, E&T

Τα κράτη μέλη καλούνται να παράσχουν ειδική στήριξη στις ΜΜΕ που αναπτύσσουν καινοτόμες ιδέες και τεχνολογίες που ενδέχεται να έχουν αμυντικές εφαρμογές. Επιπλέον, τα ειδικά δίκτυα εθνικών σημείων επαφής θα πρέπει να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τους κανόνες συμμετοχής σε ερευνητικά έργα και με την παροχή επιχορηγήσεων έρευνας. Θα πρέπει επίσης να διοργανώνουν εκδηλώσεις διαμεσολάβησης και να παρέχουν συναφείς υπηρεσίες.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιδιώκουν τον σχεδιασμό των ερευνητικών έργων κατά τρόπο φιλικό προς τις ΜΜΕ. Επιπλέον, τα ερευνητικά τους ιδρύματα που ειδικεύονται στον τομέα της άμυνας θα πρέπει να εξετάσουν κατά πόσον είναι δυνατή η συμμετοχή ΜΜΕ στα σχέδιά τους.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίσουν ότι οι αναθέτουσες αρχές του τομέα της άμυνας θέτουν στη διάθεση των ενδιαφερομένων πληροφορίες σχετικά με τη διαχείριση των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας (π.χ. μέσω των στοιχείων επικοινωνίας των αρμόδιων οργάνων ή μέσω φυλλαδίων που διατίθενται στις εγκαταστάσεις των αρχών αυτών).

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποστηρίζουν τις ανοικτές αρχιτεκτονικές αναφορές για τα αρθρωτά αμυντικά συστήματα, δίνοντας έτσι τη δυνατότητα στις ΜΜΕ να σχεδιάζουν και να εμπορευματοποιούν υποσυστήματα και συστατικά στοιχεία κατά τρόπο ανεξάρτητο και ανταγωνιστικό.

3.5. Δεξιότητες

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν την εποπτεία της εθνικής τους κατάστασης όσον αφορά τις δεξιότητες που απαιτούνται από την αμυντική τους βιομηχανία.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επωφεληθούν από το πρόσφατα εγκεκριμένο νέο θεματολόγιο δεξιοτήτων για την Ευρώπη, και από τις ευκαιρίες που αυτό ανοίγει σε ενωσιακό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο για την αντιμετώπιση των κενών σε θέματα δεξιοτήτων ⁽⁵⁾.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρύνουν τη συνεργασία μεταξύ της βιομηχανίας, των ιδρυμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης και άλλων συναφών οργανισμών, με στόχο τη συντονισμένη δράση για την ικανοποιητικότερη αντιστοίχιση προσφοράς και ζήτησης· θα πρέπει επίσης να προωθήσουν τη χρήση των εργαλείων και μέσων της ΕΕ για την επίτευξη των στόχων αυτών. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάσουν το ενδεχόμενο χρήσης των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων ⁽⁶⁾ (ΕΔΕΤ), και ιδίως του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) ⁽⁷⁾, για την αντιμετώπιση των κενών όσον αφορά τις δεξιότητες.

⁽¹⁾ Ευρωπαϊκή πλατφόρμα συνεργασίας των συνεργατικών σχηματισμών (European Cluster Collaboration Platform – ECCP): <https://www.clustercollaboration.eu/eu-cluster-partnerships>

⁽²⁾ Για γενικές πληροφορίες σχετικά με το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» βλ. <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/what-horizon-2020>.

⁽³⁾ Βλ. <https://www.endr.eu/>

⁽⁴⁾ Βλ. <https://www.clustercollaboration.eu/>

⁽⁵⁾ Ιδίως η πρωτοβουλία «σχέδιο στρατηγικής για την τομεακή συνεργασία στο θέμα των δεξιοτήτων» στο πλαίσιο του νέου θεματολογίου δεξιοτήτων για την Ευρώπη, η οποία ασχολείται με τον τομέα της άμυνας.

⁽⁶⁾ Βλ. https://ec.europa.eu/info/funding-tenders-0/european-structural-and-investment-funds_el

⁽⁷⁾ Βλ. <http://ec.europa.eu/esf/home.jsp?langId=el>

3.6. Ικανότητα των ΜΜΕ

Τα κράτη μέλη θα πρέπει διαδίδουν τις πληροφορίες σχετικά με διασυνοριακές επιτυχίες, ώστε να προτρέπουν τις ΜΜΕ και τους υποπρομηθευτές να υποβάλλουν υποψηφιότητα σε διασυνοριακούς διαγωνισμούς δημόσιων συμβάσεων. Θα πρέπει ακόμα να υποστηρίζουν τη διοργάνωση διασυνοριακών διασκέψεων για τους προμηθευτές —εκδηλώσεις επαφών μεταξύ επιχειρήσεων (B2B) και άμεσες συνεδριάσεις με τους κύριους εργολήπτες—, ώστε να αντιλαμβάνονται καλύτερα οι ΜΜΕ τις απαιτήσεις και τις μεθόδους εργασίας των κύριων εργοληπτών, καθώς και τις βιομηχανικές δεξιότητες και ικανότητες που ζητούνται. Τέλος, θα πρέπει να παρέχουν πλατφόρμες και ευκαιρίες για διασυνοριακές επαφές μεταξύ των ΜΜΕ.

Αυτό μπορεί να γίνει, παραδείγματος χάριν, με τη χορήγηση επιδοτήσεων σε διοργανωτές εκδηλώσεων κατ' αναλογία με το επίπεδο συμμετοχής των ΜΜΕ και των νεοφυών εταιρειών. Αυτές οι επιδοτήσεις θα μπορούσαν να καλύπτουν διάφορους υποτομείς της άμυνας κατά τρόπο ισορροπημένο. Αυτό θα έδινε τη δυνατότητα στις ΜΜΕ να λαμβάνουν μέρος σε διεθνείς συνεδριάσεις B2B, σε επιχειρηματικές αποστολές στο εξωτερικό και σε άλλες διεθνείς εκδηλώσεις.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να χρησιμοποιούν συστηματικότερα τα υπάρχοντα εργαλεία σε ενωσιακό επίπεδο για να υποστηρίζουν τις διασυνοριακές δραστηριότητες των ΜΜΕ, ιδίως μέσω των υπηρεσιών αντιστοιχίσης μεταξύ εταιρειών που παρέχει, π.χ. το Δίκτυο Ευρωπαϊκών Επιχειρήσεων ⁽¹⁾.

Βρυξέλλες, 20 Απριλίου 2018.

Για την Επιτροπή
Elżbieta BIENKOWSKA
Μέλος της Επιτροπής

⁽¹⁾ Βλέπε: <http://een.ec.europa.eu/>